

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobkyně: A., spol. s.r.o.
sídlem X

proti
žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 8. 2020, č. j. JMK 119914/2020, sp. zn. S-JMK 117416/2020/OD/VW,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobkyně napadla u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) svou žalobou rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 8. 2020, č. j. JMK 119914/2020, sp. zn. S-JMK 117416/2020/OD/VW (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností, ze dne 20. 7. 2020, č. j. ODSČ-36677/19-39, sp. zn. ODSČ-36677/19-FIL/V (dále též „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“). Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupků podle ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále též „zákon o silničním provozu“), kterých se měla dopustit tím, že:
 - a) jako provozovatel vozidla tov. zn. Citroën, RZ: X, v rozporu s ust. § 10 zákona silničním provozu nezajistila, aby byly při užití vozidla dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu; porušení pravidel silničního provozu výše uvedeným vozidlem spočívající v neoprávněném zastavení, tedy porušení povinnosti podle ust. § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu, mající znaky přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona, bylo zjištěno Městskou policií Brno na ulici Svážná 1a (na chodníku vedoucím od technické budovy, u parkoviště Jihlavská) v Brně, a to dne 12. 10. 2018 v 20:44 hod., kde nezjištěný řidič neoprávněně zastavil na chodníku (dále jen „první přestupek“),
 - b) jako provozovatel vozidla tov. zn. Citroën, RZ: X, v rozporu s ust. § 10 zákona silničním provozu nezajistila, aby byly při užití vozidla dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu; porušení pravidel silničního provozu výše uvedeným vozidlem spočívající v neoprávněném zastavení, tedy porušení povinnosti podle ust. § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu, mající znaky přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona, bylo zjištěno Městskou policií Brno na ulici Svážná 1a (na chodníku vedoucím od technické budovy) v Brně, a to dne 10. 2. 2019 v 12:29 hod., kde nezjištěný řidič neoprávněně zastavil na chodníku (dále jen „druhý přestupek“),
 - c) jako provozovatel vozidla tov. zn. Volkswagen, RZ: X, v rozporu s ust. § 10 zákona silničním provozu nezajistila, aby byly při užití vozidla dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu; porušení pravidel silničního provozu výše uvedeným vozidlem spočívající v neoprávněném stání, tedy porušení povinnosti podle ust. § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, mající znaky přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona, bylo zjištěno Městskou policií Brno na ulici Kounicova 20 v Brně, a to dne 21. 5. 2019 v 19:52 hod., kde nezjištěný řidič vozidla nedodržel povinnost vyplývající z dopravní značky „parkoviště K+R“ (IP 13e), na kterém lze jen zastavit za účelem vystoupení a nastoupení osob (dále jen „třetí přestupek“).
2. Za spáchání uvedených přestupků byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 3 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Napadené rozhodnutí

3. V rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval dosavadní průběh řízení a následně se již vyjadřoval k odvolacím námitkám. Konkrétně uvedl, že jednání, která jsou žalobkyni kladena za vinu, jsou zákonem jako přestupek výslovně označena. Argumentace žalobkyně je založena na vytrhávání části nálezu Ústavního soudu z kontextu.
4. Pokud se jedná o namítané porušení subsidiarity odpovědnosti provozovatele vozidla, žalovaný uvedl, že prvostupňový orgán nedisponoval žádnými indiciemi vedoucími ke zjištění totožnosti řidiče vozidla, a to zejména z důvodu toho, že jej žalobkyně na výzvu neidentifikovala. Její pasivitu nelze přičítat k tíži správnímu orgánu. Usnesení o odložení věci, které je toliko úkonem před zahájením řízení, bylo vydáno v souladu se zákonem, aniž by v něm byla žalobkyně jako provozovatel vozidla označena jako pachatel přestupku.
5. Podle názoru žalovaného žalobkyně zaměňuje institut krajní nouze jako jednu z okolností vylučující protiprávnost a samotné naplnění formálních znaků přestupků, což bylo řádně prokázáno a vymezeno na základě pořízené fotodokumentace a mapových podkladů. Prvostupňový orgán se pak v souladu s ustálenou judikaturou zabýval rovněž materiální stránkou přestupků, a to ve vztahu k naplnění jejich formálních znaků. Stejně tak zohlednil všechny okolnosti ve prospěch i neprospěch žalobkyně, přičemž výše pokuty byla řádně zdůvodněna zejména s odkazem na spáchání více přestupků a opakované porušování zákona o silničním provozu

III. Žaloba

6. Krajský soud předně uvádí, že argumentace žalobkyně je založena mimo jiné na kritice právních názorů Nejvyššího správního soudu ohledně podmínek, za kterých může být odpovědnost provozovatele vozidla za jednání neznámého řidiče uplatněna. Současně žalobkyně považuje za protiústavní institut výzvy k uhrazení určené částky ve smyslu ust. § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, pročez krajskému soudu navrhla, aby podal návrh na zrušení dotčeného ustanovení podle čl. 95 odst. 2 Ústavy ČR.
7. Ve vztahu nyní projednávané věci žalobkyně namítala, že prvostupňový orgán ve výroku a odůvodnění rozhodnutí o přestupcích používá formulace nasvědčující tomu, že žalobkyně měla svým jednáním něco zanedbat. Z nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16, podle žalobkyně ovšem vyplývá, že provozovatel vozidla není objektivně schopen zajistit, aby řidič vozidla pravidla silničního provozu neporušil. Jeho odpovědnost je proto založena pouze na principu sekundární odpovědnosti. Jednání žalobkyně navíc není jako přestupek v zákoně výslovně označeno.
8. Podle žalobkyně dále nebyly splněny podmínky pro zahájení řízení o přestupcích provozovatele vozidla. Příslušný správní orgán totiž neučinil nezbytné kroky za účelem zjištění totožnosti řidiče vozidel, a to například učiněním výzvy k podání vysvětlení. Naopak se omezil na učinění výzvy adresované provozovateli vozidel, a to s odkazem na nepřipadné rozsudky Nejvyššího správního soudu.
9. Kromě toho žalobkyně brojila proti nepřezkoumatelnosti usnesení o odložení podezření na spáchání přestupků nezjištěným řidičem vozidel. Prvostupňový orgán měl totiž přisuzovat spáchání přestupků nikoliv řidiči vozidel, ale jejich provozovateli,

který by jinak nemusel být v daných usneseních vůbec označen. V tomto případě měla být navíc vydána usnesení o odložení věci (oznámení o jednáním majícím znaky přestupku), nikoliv o odložení přestupku. Do zahájení řízení o přestupcích provozovatele vozidla byl správní spis veden pouze formálně, přičemž dotčená usnesení o odložení věci nebyla vydána oprávněnou úřední osobou.

10. Žalobkyně dále namítala pochybení správních orgánů stran zjišťování skutkového stavu věci. Konkrétně argumentovala tím, že z pořízené fotodokumentace nelze spolehlivě zjistit místo spáchání prvního a druhého přestupku. Co se týče mapových podkladů a do nich zanesených údajů, jedná se pouze o nepodložené dohady správních orgánů. Současně není možné z těchto podkladů určit, zda šlo v daném případě o nouzové zastavení nebo stání s ohledem na poruchu vozidla, což mohlo být vyznačeno výstražným trojúhelníkem uvnitř vozidla.
11. Kromě toho se jedná o lokalitu, kde je údajný chodník pro účely stání běžně používán, přičemž v rozhodnou dobu probíhaly změny dopravního značení. Není tedy postaveno na jisto, zda bylo v daném místě stání skutečně zakázáno. Za účelem odstranění těchto pochybností nebylo dokazování doplněno. Naopak správní orgány nesprávně vycházely z oznámení přestupků, která nelze jako důkaz použít.
12. Co se pak týče místa označeného jako „Parkoviště K+R“, nebylo prokázáno, že vozidlo zde bylo skutečně zaparkováno. Není totiž zřejmé, zda se působnost dané značky vztahuje na parkovací místa vlevo nebo vpravo. Dopravní značení je navíc umístěno v rozporu se zákonem čelně k příjezdu na parkoviště, a to na vyvýšené části chodníku, přičemž neodpovídá požadavkům stanoveným příslušným prováděcím právním předpisem. Z těchto důvodů podle žalobkyně nedošlo k naplnění formálních znaků přestupku.
13. Ve vztahu k posouzení přestupkové odpovědnosti žalobkyně namítala také neexistenci materiálního znaku přestupků provozovatele vozidla. Podle jejího názoru nelze akceptovat závěr správních orgánů, že společenskou škodlivost lze dovozovat pouze ze samotného naplnění formálních znaků přestupků. Je nutné zohlednit okolnosti spáchání přestupků neustanoveným řidičem, neboť je od jeho jednání sekundární odpovědnost provozovatele vozidel přímo odvozena. Nelze se dále spokojit s argumentem správních orgánů, že se v projednávané věci jednalo typové či běžné okolnosti spáchání přestupků. V daném místě je část chodníku používána jako parkovací plocha, pročez nelze v případě neoprávněného stání hovořit o reálném ohrožení právem chráněného zájmu. Naopak je smyslem postihování daných přestupků získání finančních prostředků do obecního rozpočtu.
14. Závěrem žalobkyně poukázala na chybné stanovení a odůvodnění správního trestu, který byl prvostupňovým orgánem uložen. Podle názoru žalobkyně v úvahách prvostupňového orgánu absentuje zohlednění následků údajných přestupků, podílu správního orgánu na uplatnění sekundární odpovědnosti provozovatele či možnosti uložení správního trestu napomenutí. Současně žalobkyně poukázala na problematický výklad slovního obrátu „lze uložit“, který je použit v ust. § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu.

15. Z výše uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil, uložil žalovanému povinnost nahradit náklady soudního řízení a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

16. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí. Napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a bylo řádně zdůvodněno. Ve vztahu k jednotlivým námitkám poté žalovaný doplnil, že byly v obdobné podobě uplatněny v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Proto žalovaný krajskému soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

17. Ve správním spisu se ve vztahu k jednotlivým přestupkům nachází oznámení přestupku, policejní fotodokumentace (označená datem i časem pořízení fotografií zaparkovaných vozidel) a karty obou vozidel (Citroen Berlingo RZ: X a Volkswagen RZ: X), včetně souvisejících výzev adresovaných žalobkyni jako jejich provozovatelce, aby uhradila určené částky nebo správnímu orgánu I. stupně sdělila údaje umožňující identifikaci řidiče vozidel.
18. Jelikož žalobkyně na předmětné výzvy nereagovala, resp. určené částky nezaplatila a řidiče vozidel řádně neoznačila, byla vydána usnesení o odložení věci ze dne 21. 6. 2019, č. j. MMB/0262577/2019, ze dne 21. 6. 2019, č. j. MMB/0262602/2019 a ze dne 2. 9. 2019, č. j. MMB/0365874/2019.
19. Následně bylo žalobkyni doručeno oznámení o zahájení řízení ze dne 8. 10. 2019 ve věci tří přestupků provozovatele vozidla, včetně vyrozumění o provádění dokazování mimo ústní jednání a možnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí. Z protokolu ze dne 4. 11. 2019 vyplývá, že správní orgán I. stupně provedl za přítomnosti jednatele žalobkyně jako právnické osoby dokazování obsahem správního spisu, který byl doplněn o mapové podklady a informace získané z pasportu pozemních komunikací.
20. Poté, co bylo prvostupňovému orgánu doručeno dne 18. 11. 2019 písemné vyjádření žalobkyně, ten přistoupil k vydání rozhodnutí o přestupku, proti kterému se žalobkyně odvolala. Jelikož prvostupňový orgán nepovažoval odvolání za důvodné, předložil ho spolu se správním spisem žalovanému, který vydal napadené rozhodnutí.

VI. Posouzení věci krajským soudem

21. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).
22. V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

23. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
24. Žaloba **není důvodná**.
25. Krajský soud předně uvádí, že žalobkyně v žalobě sdružila větší množství námitek, kterými z různých důvodů brojila proti nezákonnosti prvostupňového a napadeného rozhodnutí. V rámci odůvodnění rozhodnutí se zdejší soud zaměřil nejprve na tu část argumentace, ve které byla zpochybněna ústavní konformita samotné právní konstrukce odpovědnosti provozovatele vozidla za přestupek, a to ve vazbě na využití institutu výzvy k úhradě určené částky podle ust. § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu.
26. K celkovému posouzení ústavnosti právní konstrukce odpovědnosti provozovatele vozidla za jednání řidiče, jehož totožnost nebyla správními orgány zjištěna, se již zdejší soud v minulosti opakovaně vyjadřoval (srov. rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 31. 10. 2019, č. j. 33 A 19/2018-62, a ze dne 16. 6. 2020, č. j. 33 A 60/2018; všechna odkazovaná rozhodnutí krajských soudů a Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).
27. V tomto ohledu zdejší soud připomíná, že právní názor Ústavního soudu, který vyslovil ve svém nálezu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16 (rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>), je pro něj závazný. Dotčená právní úprava byla Ústavním soudem posouzena jako ústavně konformní. Přestože se právní závěry Ústavního soudu vztahují primárně k ust. § 125f odst. 1 a ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, bylo při jejich formulaci nepochybně přihlédnuto také k souvisejícím ustanovením a přípustnosti zákonného postupu učinění výzvy k úhradě určené částky nebo sdělení totožnosti řidiče podle ust. § 125h téhož zákona. V samotném textu odůvodnění daného nálezu (bod 47.) je ostatně v tomto ohledu uvedeno, že: „*při výkladu napadených ustanovení nelze pominout ani navazující ustanovení zákona o silničním provozu, konkrétně jeho § 125g a 125h.*“
28. S ohledem na tuto skutečnost krajský soud uvádí, že právní úprava odpovědnosti provozovatele vozidla nebyla ve svém celku či podstatě posouzena jako protiústavní, pročez není důvod k tomu, aby byla tato otázka Ústavnímu soudu opětovně předkládána, jak bylo v žalobě s odkazem na ust. § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu navrhováno. To samozřejmě nijak nevylučuje možné pochybení správního orgánu v konkrétní věci, pakliže při projednání přestupku provozovatele vozidla postupuje v rozporu se zákonem (např. porušení požadavku subsidiarity), což bude dále krajským soudem v mezích žalobních bodů řádně posouzeno.
29. Následně se již krajský soud zaměřil na vypořádání jednotlivých námitek, které pro přehlednost rozdělil do následujících celků.

A) Chybný výrok správního orgánu I. stupně

30. Podle názoru žalobkyně vzbuzuje formulace výroku prvostupňového rozhodnutí nesprávný dojem, že byla uznána vinnou z přestupků provozovatele vozidel proto, že zanedbala nějakou zákonem stanovenou povinnost. V této souvislosti žalobkyně

poukázala na nálezu Ústavního soudu pod sp. zn. Pl. ÚS 15/16, ve kterém bylo naopak uvedeno, že provozovatel vozidla je pouze sekundárně odpovědný, aniž by měl povinnost spočívající v přijetí konkrétních opatření.

31. Krajský soud dává žalobkyni za pravdu v tom, že podle výše odkazovaného nálezu Ústavního soudu je právní konstrukce přestupku provozovatele vozidla podle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu založena výlučně na sekundární a svoji povahou objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla. Ten je zprostředkovaně odpovědný za jednání jiné osoby (řidiče vozidla), které v zásadě nemůže aktivně ovlivnit. Správní orgány však povahu odpovědnosti provozovatele vozidel ve svých rozhodnutích nijak nezpochybnil, resp. neargumentovaly tím, že žalobkyně měla za účelem zabránění jednání řidiče dotčených vozidel přijmout konkrétní opatření.
32. K tomu krajský soud dodává, že žalobkyní namítaná neexistence přestupku provozovatele vozidla podle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu nekoresponduje s platnou a účinnou právní úpravou. Ústavní soud ve výše uvedeném nálezu nijak nezpochybnil, že provozovatel vozidla může být za protiprávní jednání řidiče sekundárně postižen, a to rovněž za předpokladu, že jazykové vyjádření ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu není na první pohled jednoznačné.
33. Krajský soud proto neshledal důvody, proč by měl věc předložit ve smyslu čl. 95 odst. 2 Ústavnímu soudu k posouzení ústavnosti § 125h odst. 6 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu. Na okraj poznamenává a znovu dodává, že uvedenou námitku žalobkyně vznáší opakovaně ve všech svých věcech přestupků provozovatele vozidla, tudíž je jí názor krajského soudu na tento problém zcela jistě dobře znám (srov. rozsudky zdejšího soudu pod sp. zn. 33 A 19/2018, 33 A 59/2018, 33 A 60/2018, 33 A 41/2019, 33 A 50/2019 a 33 A 44/2020).

B) Nezákonné zahájení řízení o přestupcích provozovatele vozidel

34. Žalobkyně brojila proti nezákonnosti postupu prvostupňového orgánu, protože neučinil dostatečné kroky za účelem zjištění totožnosti řidiče vozidel. Co se týče samotného institutu učinění výzvy podle ust. § 125h zákona o silničním provozu, krajský soud připomíná, že jeho aplikace je zákonem výslovně předvídána. Musí být samozřejmě taxativně splněny jednotlivé podmínky, mezi které patří mimo jiné skutečnost, že totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku. V nyní posuzované věci jsou součástí správního spisu oznámení přestupků, ze kterých vyplývá, že jejich pachatelem (řidičem vozidel) byla neznámá osoba.
35. Žalobkyně dále argumentovala tím, že prvostupňový orgán mohl využít také jiné prostředky ke zjištění totožnosti řidiče, a to prostřednictvím výzvy k podání vysvětlení ve smyslu ust. § 137 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). K tomu krajský soud uvádí, že za účelem zjištění totožnosti neznámého řidiče se správní orgán nejprve přirozeně obrací na provozovatele vozidla, který by měl mít přehled o tom, kdo jeho vozidlem v rozhodné době disponoval.
36. Z toho důvodu byl ostatně do zákona o silničním provozu zakotven institut výzvy podle ust. § 125h zákona o silničním provozu. Pokud ovšem provozovatel určenou

částku neuhradí a ani nesdělí údaje nezbytné k určení totožnosti řidiče vozidla, nelze jeho pasivitu či neochotu klást k tíži správnímu orgánu, popř. po něj striktně požadovat opakování „neúspěšného pokusu“ cestou podání vysvětlení (srov. např. rozsudky Nevyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2019, č. j. 2 As 33/2016 – 53, a ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 As 114/2016 – 46).

37. Výše uvedené závěry lze aplikovat také v nyní projednávaném případě. Ze samotné dokumentace přestupkových jednání provedené strážníky městské policie nevyplývá žádná indicie, která by odhalení totožnosti řidiče vozidel bez součinnosti jejich provozovatele reálně umožňovala. Krajský soud je tedy toho názoru, že prvostupňový orgán učinil za účelem zjištění totožnosti řidiče vozidel dostatečné kroky, které jsou od něj příslušnou právní úpravou a judikaturou vyžadovány.

C) Nepřezkoumatelnost usnesení o odložení věci a jejich vydání neoprávněnou osobou

38. V projednávané věci byla vydána celkem tři usnesení o odložení věci (oznámení přestupků). V této souvislosti žalobkyně namítala, že prvostupňový orgán koncipoval daná usnesení způsobem, že protiprávní jednání neznámého řidiče *de facto* přičítal provozovateli vozidel. Podle názoru krajského soudu však nelze takový závěr učinit na základě toho, že příslušný správní orgán v rámci vymezení jednání neznámého řidiče majících znaky přestupků pouze zmínil osobu, na kterou jsou vozidla jako provozovatele registrována.
39. Nelze opomenout, že vydání usnesení o odložení věci přímo souviselo s marnými výzvami k úhradě určených částek nebo ke sdělení totožnosti řidiče, přičemž obligatorně předcházelo zahájení řízení o souvisejících přestupcích provozovatele vozidel podle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Daný údaj tak lze považovat nanejvýše za nadbytečný, což srozumitelnost usnesení o odložení věci nijak nezpochybňuje.
40. Pokud pak žalobkyně odkazuje na sdělení správních orgánů ve vazbě na projednání jiných přestupků, ta nejsou ve vztahu k tomuto případu relevantní. Nad rámec uvedeného krajský soud dodává, že z údajného sdělení správního orgánu, které bylo žalobkyní citováno, vyplývá pouze skutečnost, že usnesení o odložení věci se vydává za situace, kdy nejsou dány důvody či splněny zákonné podmínky pro zahájení řízení. Takový postup s dotčenou právní úpravou plně koresponduje, přičemž jeho označení jako „administrativní vyřízení“ či „formální vypořádání věci“ jsou pouze svébytným pojmenováním ze strany rozhodujícího orgánu.
41. Stejně tak krajský soud musí dát žalovanému za pravdu v tom, že usnesení o odložení věci jsou úkonem před zahájením řízení ve věci přestupků provozovatele, pročez nelze považovat za procesní pochybení, pakliže za účelem jejich vydání nebylo výslovně určeno, kdo je oprávněnou úřední osobou provádějící úkony správního orgánu ve smyslu § 15 odst. 2 správního řádu. Spisový přehled se poté vztahuje výlučně k řízení o přestupcích provozovatele vozidla, které bylo na podkladě policejní dokumentace a souvisejících písemností zahájeno až v návaznosti na vydání usnesení o odložení věci.

D) Neprokázání jednání majících znaky přestupků

42. Krajský soud nepovažoval za důvodnou ani námitku žalobkyně, že místo spáchání prvního a druhého přestupku nebylo spolehlivě prokázáno, resp. nevyplývá z policejní dokumentace ani následně opatřených mapových podkladů. Předně je třeba vycházet z toho, že jednání neznámého řidiče bylo právně kvalifikováno jako porušení zákazu užití chodníku nebo stezky pro chodce podle ust. § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu, což naplňuje znaky tzv. zbytkové skutkové podstaty přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona.
43. Z hlediska naplnění formální stránky daného přestupku je rozhodné, že vozidlo žalobkyně bylo v rozporu se zákonem zaparkováno na chodníku, a to bez ohledu na skutečnost, kde se tento chodník nacházel. Na rozdíl od jiných druhů přestupkového jednání (porušení dopravního značení zákazu zastavení nebo stání, neuhrazení poplatku za parkování na vyznačených místech apod.) má proto v tomto případě určení místa spáchání přestupku vliv pouze na jeho nezaměnitelnost s jiným skutkem. Skutečnost, že se jednalo o chodník, nebyla žalobkyní důvodně zpochybněna, přičemž tato vyplývá podle krajského soudu jak ze samotné povahy dané části pozemní komunikace (zvýšený obrubník a kostková dlažba), tak i z výstupů z pasportu pozemních komunikací, který byl do správního spisu založen.
44. Součástí spisové dokumentace jsou dále nejen oznámení prvního a druhého přestupku a fotodokumentace zaparkovaného vozidla, ale také dodatečně opatřené mapové podklady. Na základě hodnocení těchto podkladů samostatně a ve vzájemné souvislosti lze dospět ke spolehlivému závěru, že vozidlo bylo zaparkováno na místech, která jsou v rozhodnutí o přestupku vymezena. Správní orgány proto nevycházely bez dalšího pouze z oznámení přestupků a dalších součástí policejní dokumentace, což je jinak u daného druhu přestupku zcela standardní. Naopak dokazování doplnily o další relevantní podklady pro rozhodnutí, aniž by musely za účelem prokázání jednání majících znaky dotčených přestupků přistoupit k výsledku svědků, tedy zasahujících policistů. Hypotetické tvrzení žalobkyně, že se mohlo jednat o režimu nouzového stání vozidla z důvodu poruchy, nebylo nijak konkretizováno nebo doloženo, proč tak vykazuje znaky účelovosti. Podobným způsobem lze odkázat na údajné a blíže nespecifikované změny dopravního značení, a to za situace, kdy zákaz stání vozidla na chodníku vyplývá přímo ze zákona.
45. Co se pak týče třetího přestupku, je místo jeho spáchání (poloha zaparkovaného vozidla žalobkyně) spolehlivě zjištěné již ze samotné policejní fotodokumentace. Při srovnání jednotlivých fotografií je totiž možné zohlednit členité a specifické pozadí, na kterém jsou zřetelně viditelné symboly jednotlivých značek bot, které jsou v prosklené vitríně daného obchodu vystaveny. Vozidlo žalobkyně je pak očividně zaparkováno v úrovni symbolu tvořeného lidskou siluetou, tedy vlevo od dopravního značení.
46. Související tvrzení žalobkyně, že není zřejmé, zda se dopravní značení vztahuje na parkovací místa vlevo nebo vpravo, je spolehlivě vyvráceno nejen výstupem z pasportu pozemních komunikací, ale již samotným faktem, že dopravní značení se standardně umísťuje po směru jízdy vozidel (zde zprava), jak ostatně žalobkyně uvádí s odkazem na ust. § 3 vyhlášky č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Z obsahu daného ustanovení, které se týká svislých dopravních značek umístěným vedle i nad pozemní komunikací,

nijak nevyplývá, že by dané dopravní značení nemohlo být umístěna čelně k příjezdu na parkoviště.

47. V tomto případě se poté nejedná o dopravní značku č. IP 11a, ale o dopravní značku IP 12 (Parkoviště – RÉSERVÉ), resp. IP 13e (Parkoviště K + R), u které je v příloze dotčeného prováděcího právního předpisu výslovně uvedeno, že označuje parkoviště, na kterém je možné zastavit jen za účelem nastoupení nebo vystoupení osob. V tomto směru nepovažuje krajský soud za nezbytné zabývat se tím, zda je provedení dané dopravní značky zcela v souladu s metodickým pokynem Ministerstva dopravy ČR, protože ten není všeobecně závazný. Z technického provedení dané dopravní značky, které na první pohled odpovídá vzoru stanovenému vyhláškou, je bez pochybností zřejmé, že vyhrazuje určitý počet parkovacích míst pro specifický okruh osob, přičemž je povinností každého řidiče, aby ji správní akt s presumpcí správnosti respektoval. Naopak není v kompetenci řidiče, aby si o platnosti dopravní značky učinil vlastní úsudek a na jeho základě se subjektivně rozhodoval, zda jej bude dodržovat či nikoliv (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 8 As 68/2009 – 83, a ze dne 9. 12. 2015, č. j. 1 As 264/2015 – 72).

E) Neexistence materiálního znaku přestupků provozovatele vozidel

48. K těmto námitkám krajský soud uvádí, že okolnosti spojené se spácháním přestupků spočívajících v neoprávněném zastavení a stání vozidla (hustota provozu, faktické užívání dané části pozemní komunikace, forma zavinění apod.) musí být z hlediska hodnocení závažnosti a společenské škodlivosti řádně zohledněny v řízení vedeném proti řidiči vozidel, nikoliv v řízení vůči jejich provozovateli, který je pouze sekundárně postižen za jiné přestupky.
49. Tento závěr koresponduje s judikaturou Nejvyššího správního soudu, který například ve svém rozsudku ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 As 114/2016 – 46, konstatoval, že: „*„Ustanovení § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu však cíleně odkazuje jen na „znaky přestupku podle tohoto zákona“, tj. součástí skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla nečiní ty znaky přestupku, které vyplývají až z obecné právní úpravy přestupkové odpovědnosti či analogicky aplikovaných zásad trestního práva, jako je tomu (vedle již zmíněných) například u materiální stránky přestupku, věku a přičetnosti pachatele, neexistence přestupkové imunity, právního omylu aj. Ke zkoumání těchto znaků byl dán prostor v řízení o přestupku řidiče vozidla, nikoliv však v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla (viz obdobný závěr Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 28. 11. 2016, č. j. 8 As 156/2016-35).“*
50. Co se poté týče materiální stránky přestupků provozovatele vozidel, žalovaný podpořil závěry prvostupňového orgánu odkazem na příléhavé rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ve kterém judikoval, že naplněním formálních znaků přestupku dochází v běžně se vyskytujících případech k současnému naplnění jeho materiálního znaku. Zákodárce totiž z podstaty věci považuje za přestupek pouze takové jednání, které vykazuje určitou míru společenské škodlivosti, a to ve vztahu k ohrožení či porušení právem chráněného zájmu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2006, č. j. 1 As 237/2015-31).
51. O nenaplnění materiální stránky přestupku lze ovšem uvažovat za předpokladu, že by existovaly zvláštní okolnosti případu, které by znamenaly, že k ohrožení nebo

porušení právem chráněného zájmu nedošlo ani v nepatrné míře, což je nutnou podmínkou pro uplatnění přestupkové odpovědnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73).

52. V nyní projednávané věci se ovšem jedná o přestupky provozovatele vozidel, který je sekundárně (objektivně) odpovědný za protiprávní jednání neznámého řidiče, čímž je prostor správních orgánů pro rozlišení jednotlivých případů z hlediska míry společenské škodlivosti značně omezen. Pokud by krajský soud přisvědčil argumentaci žalobkyně, v podstatě by tím zpochybnil samotnou podstatu a právní základ pro uplatnění přestupkové odpovědnosti provozovatele vozidla, což by bylo v rozporu s již uvedenými závěry Ústavního soudu, který danou právní úpravu nepovažoval za protiústavní.

D) Nezákonnost uloženého správního trestu

48. Závěrem žaloby bylo namítáno, že prvostupňový orgán nezohlednil všechny rozhodné okolnosti případu při stanovení výše pokuty. Krajský soud připomíná, že žalobkyně byla uznána vinnou ze spáchání přestupků provozovatele vozidel, které jsou založeny na principu objektivní odpovědnosti. Jedná se tak o druh přestupkového jednání, které vykazuje typové znaky společenské škodlivosti a okolnosti spáchání, což rozsah správního uvážení výrazně omezuje.
49. Prvostupňový orgán poté uložil žalobkyni pokutu ve výši 3 000 Kč, tedy nad horní hranici zákonného rozpětí podle ust. § 41 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů. Jako důvod takového postupu uvedl nejen spáchání více (tří) přestupků, ale také skutečnost, že žalobkyně se daných přestupků dopouští opakovaně. Současně nebyly zjištěny žádné polehčující okolnosti. Podle názoru zdejšího soudu nelze úvahy prvostupňového orgánu stran výše uložené pokuty považovat za nepřezkoumatelné či excesivní.
50. Krajský soud se dále neztotožnil ani s argumentací žalobkyně, že měla být správními orgány zohledněna možnost uložení správního trestu napomenutí, a to s odkazem na ust. § 35 nového přestupkového zákona. Dané ustanovení zákona totiž stanovuje pouze taxativní výčet druhů správních trestů, které mohou být za přestupek uloženy. Jedná se ovšem obecnou právní úpravu, která se ve vztahu k zákonu o silničním provozu použije subsidiárně.
51. V této souvislosti je v ust. § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu stanoveno, že: „Za přestupek se uloží pokuta od 1 500 Kč do 2 500 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodů 1 a 4 a písm. k).“ K dikce citovaného ustanovení je tedy zřejmé, že správní orgány nedisponují uvážením ohledně toho, jaký druh správního trestu bude za dané přestupky uložen (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 10. 2019, č. j. 33 A 19/2018-62). Souběžné uložení napomenutí vedle pokuty je poté v ust. § 36 nového přestupkového zákona výslovně vyloučeno, na čemž nemůže nic změnit ani slovní obrat „lze uložit pokutu“ v ust. § 125f odst. 4 věty první zákona o silničním provozu.
52. Podpůrně lze ve vztahu k výkladu použitého slovního obratu „lze uložit pokutu“ odkázat na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15. 5. 2019, č. j.

54 A 11/2018 – 46: „Ustanovení § 125f odst. 3 zákona o provozu na pozemních komunikacích však mělo stejnou zákonnou dikci jako následně § 125f odst. 4 téhož zákona ve znění účinném od 1. 7. 2017. Z uvedeného je tedy naprosto zřejmé, že nedošlo ke změně druhu možné sankce a i nadále je možné uložit pokutu za přestupek provozovatele vozidla.“

53. Ani za předpokladu, že by krajský soud argumentaci žalobkyně přisvědčil, což neučinil, nelze dovodit nárok na uložení jiného druhu či výměry správního trestu, neboť se v mezích zákona jedná o záležitost uvážení správních orgánů, které nemůže soud obecně nahrazovat (vyjma moderačního práva dle ustanovení § 78 odst. 3 s.ř.s., které v předmětné věci nelze užít, protože se jej žalobkyně nedovolávala).

VII. Závěr a náklady řízení

54. Ze všech shora uvedených důvodů bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
55. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, pročez se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 14. června 2022

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce